

Aan de colleges van B&W

Datum: 13 november 2020

Betreft: Voortgangsbrief aanpak COVID-19 Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland

Geacht college,

Iedere twee weken informeer ik u zoals eerder aangekondigd over de voortgang van de aanpak van COVID-19 in onze veiligheidsregio. In de voortgangsbrieven zal ik steeds:

1. een stand van zaken geven met betrekking tot de risico-inschaling van onze veiligheidsregio;
2. een stand van zaken geven van de verschillende relevante indicatoren;
3. een update geven over de uitvoering van de maatregelen.

1. Inschaling en maatregelen

De Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is sinds 13 oktober ingeschaald als 'zeer ernstig'. Vanaf 4 november geldt een tijdelijke verzwaring van het bestaande maatregelenpakket, waarbij onder andere groepsgrootten verder zijn beperkt en er meer beperkingen gelden voor het dagelijks leven en de sportbeoefening. De tijdelijke verzwaring loopt tot en met 18 november 2020. De verwachting is dat het kabinet begin volgende week communiceert over het maatregelenpakket voor de periode na 18 november. Op 5 november is een nieuwe lokale noodverordening ingegaan.

In deze brief kunt u lezen dat het aantal besmettingen de laatste twee weken is gedaald. Dat is positief nieuws, maar het aantal besmettingen is steeds te hoog. Op basis van de huidige besmettingscijfers verwacht ik dat inschaling naar een lager risiconiveau op zeer korte termijn niet aan de orde is. Maar de dalende lijn is reden voor optimisme. Als we deze lijn met elkaar weten door te trekken zal een spoedige versoepeling van maatregelen niet uitblijven.

2. Stand van zaken van de verschillende relevante indicatoren

We rapporteren over de stand van zaken in onze veiligheidsregio op basis van:

- het aantal besmettingen en ziekenhuisopnames op het medisch dashboard;
- een beeld van de naleving van de RIVM-basisregels;
- het functioneren van het testen en traceren en bron- en contactonderzoek.

Hieronder geven we een beschrijving van de ontwikkeling van deze en enkele andere relevante indicatoren.

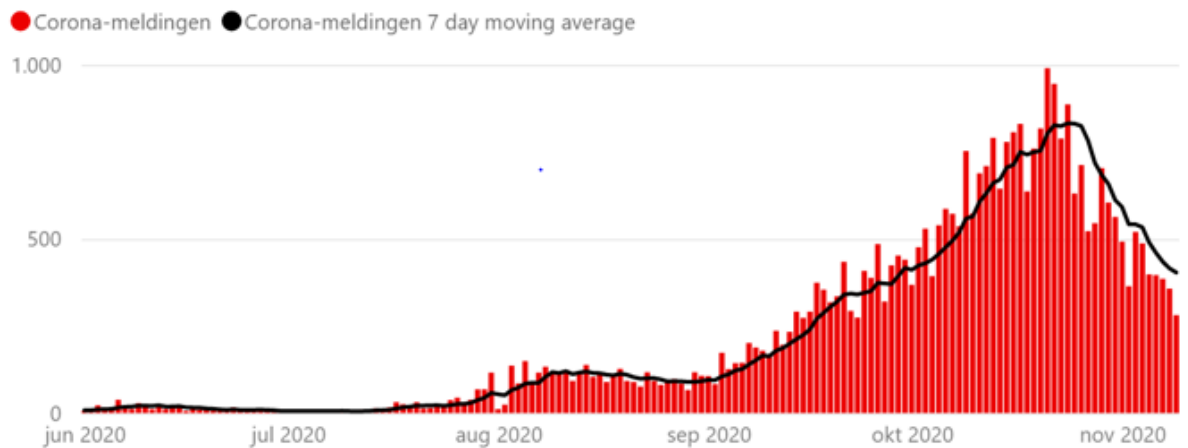
Aantal besmettingen

In week 45 ligt het aantal besmettingen op 272 per 100.000 inwoners, een daling van circa 30% ten opzichte van week 44. Dit aantal ligt nog boven de landelijk vastgestelde drempel voor het hoogste risiconiveau 'zeer ernstig' van meer dan 250 besmettingen per 100.000 inwoners.

Het aantal meldingen neemt voor de tweede week op rij af en dit geldt in alle gemeenten en stadsdelen van Amsterdam. Het absolute aantal besmettingen is nog steeds het hoogst in stadsdeel Nieuw-West.

In onderstaande figuur ziet u het aantal besmettingen per dag sinds juni 2020. De zwarte lijn geeft het gewogen gemiddelde over 7 dagen.

COVID-19 meldingen per dag Amsterdam-Amstelland

Hoge druk op zorginstellingen

Het aantal ziekenhuisopnames neemt af. Dat geldt zowel voor de klinische opnames als voor de opnames op de intensive care. In week 45 waren er gemiddeld 107 patiënten met COVID-19 klachten opgenomen in de kliniek en 42 op de intensive care. De druk op de ziekenhuizen blijft hoog. Zo is het aantal IC-opnames hoger dan de bedden capaciteit. Door incidenteel bedden toe te voegen kan de reguliere zorg (spoedeisende hulp, spoedoperaties, oncologische zorg en acute verloskundige zorg) doorgaan, maar dit vraagt veel personele inzet. Ook het aantal klinische bedden is krap. Door uitplaatsingen blijft capaciteit beschikbaar. Het verschil in drukte tussen de ziekenhuizen is groot. Er worden op dit moment netto meer patiënten ontslagen dan opgenomen. Als dit doorzet zal de drukte op de IC en de kliniek afnemen.

De druk op de COVID-units van verpleeg-, verzorgingshuizen en thuiszorg (VVT) is groot en uitbreiding is noodzakelijk. Het knelpunt is de krappe personele bezetting en de hoge uitval onder personeel. Momenteel zijn er in de regio drie COVID-units operationeel. Het Centraal crisis coördinatiepunt functioneert goed, waardoor patiënten indien nodig binnen het ROAZ-gebied geplaatst kunnen worden. Binnen de VVT-organisaties zelf is een lichte afvlakking van het aantal besmettingen te zien.

Binnen de GGZ en GHZ kan reguliere zorg nog steeds worden geleverd, al speelt ook hier het probleem van personele uitval.

In samenwerking met ziekenhuizen, VVT en huisartsen is een project gestart om de instroom van patiënten in ziekenhuizen te verminderen en de (vervroegde) uitstroom te bevorderen. Bij (vervroegde) uitstroom geldt dat een huisarts hoofdbehandelaar wordt en de patiënt in de gaten houdt, in nauw contact met het ziekenhuis.

Sinds 6 november is er noodopvang voor daklozen, conform de landelijke richtlijn. Dit geldt voor een periode van twee weken, of zo lang als de aangescherpte maatregelen gelden. Het minimaal aantal beschikbare bedden is op dit moment hoger dan 200. Indien nodig kan er worden opgeschaald.

Voor de meest actuele stand van het aantal besmettingen, zie het regionale coronadashboard van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland:

<https://coronadashboard.rijksoverheid.nl/veiligheidsregio/VR13/positief-geteste-mensen>

Functioneren van het testen en traceren

Het aantal testen onder inwoners van onze regio is de afgelopen weken gedaald: van 20.300 in week 44 naar 16.453 in week 45. De testcapaciteit van de GGD in de regio bedroeg in week 45 5.800 per dag op 6 locaties in Amsterdam verspreid over de stad. Het aantal afgenomen testen daalt. De huidige testcapaciteit is wederom groter dan de vraag, wat zorgt voor kortere doorlooptijden. De doorlooptijden van afspraak naar uitslag blijft in week 45 ruim binnen de norm van 48 uur: de tijd van afspraak tot de afname was gemiddeld 9,4 uur en de tijd van afname tot het doorgeven van de uitslag was gemiddeld 32,8 uur.

Het percentage positieve testuitslagen onder inwoners van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is gedaald: van 17,2% in week 44 naar 15,4% in week 45. De daling in het aantal afgenomen testen en in positieve testuitslagen komt waarschijnlijk door de werkelijke afname van het aantal inwoners met klachten, maar houdt mogelijk ook verband met een lagere testbereidheid en/of een toename in het gebruik van testen van commerciële aanbieders, die niet aangesloten zijn op CoronIT.

Op de XL-locatie in de RAI is nu ruimte voor 3600 testen per dag en dit wordt de komende periode opgeschaald tot 5000 testen per dag. Ook de locatie in Zuidoost wordt op deze manier opgeschaald. Een XL-testlocatie op Sloterdijk en een L-locatie in Noord zijn in voorbereiding. Het gaat om testpaviljoens vergelijkbaar met het al bestaande paviljoen in Zuidoost, dus niet in een al bestaand gebouw. Op al deze locaties worden straks sneltesten afgenomen. Naar verwachting zijn de benodigde procedures (bijvoorbeeld de aanvraag van vergunningen) binnenkort afgerond en kan er gestart worden met de bouw van de paviljoens.

Voorrangsbeleid doelgroepen teststraat

De *fastlane* teststraat in de RAI voor onderwijs- en zorgpersoneel met COVID-19 heeft een capaciteit van 500 testen per dag en een doorlooptijd binnen 24 uur. De capaciteit is ruim voldoende. In week 45 worden gemiddeld ruim 150 personen per dag getest. In het weekend is de vraag altijd lager. Zowel positieve als negatieve uitslagen zijn dezelfde dag vanaf 19.00 uur digitaal in te zien.

Bron- en contactonderzoek

In week 45 werd de risico gestuurde werkwijze voor bron- en contactonderzoek (BCO) gecontinueerd. Dit betekent dat positief geteste personen wordt gevraagd zelf hun contacten in te lichten. De GGD licht in geval van positief geteste leerlingen of leerkrachten zelf de school in. In toenemende mate zijn weer volledige BCO's (met monitoring) uitgevoerd. In week 46 wordt de volledige werkwijze verder uitgebreid om de komende weken het zicht op clusters van besmettingen te versterken.

3. Update over de uitvoering van de huidige maatregelen

Een overzicht van de aangescherpte coronamaatregelen vindt u op www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2020/11/03/tijdelijke-verzwarening-van-de-gedeeltelijke-lockdown. In deze brief beperken we ons tot actuele informatie over communicatie en preventie, en over de openbare orde.

Communicatie en preventie

De veiligheidsregio communiceert continu en via diverse kanalen over de bestrijding van het coronavirus, inmiddels in zeven talen. We besteden speciale aandacht aan kwetsbare en moeilijk bereikbare doelgroepen. In de afgelopen twee weken zijn de maatregelen van 4 november onder de aandacht gebracht via flyers, WhatsApp filmpjes, matrixborden in de stad en via de sociale mediakanalen van de gemeenten. De Anderhalve Meter Meter, die aandacht vraagt voor anderhalve meter afstand in de openbare ruimte, is ingezet op diverse plekken in de regio. Ook

was er in de communicatie aandacht voor de feestdagen zoals Sint-Maarten en Sinterklaas. Zo is er voor scholen een checklist gemaakt voor het veilig organiseren van vieringen in de decembermaand.

De campagne 'Ik hou afstand van jou' is gestart. Hierin wordt aandacht gevraagd voor het voorkomen van besmettingen binnenhuis, bijvoorbeeld bij het ontvangen van bezoek. Via diverse huis-aan-huis kranten, bijvoorbeeld de Amsterdamkrant, is de poster verspreid in de regio. Ook werkt de GGD samen met de Kamer van studentenverenigingen aan een actieplan gericht op het naleven van de maatregelen en de mentale gezondheid van studenten.

In de regio Amsterdam-Amstelland worden diverse preventieteams ingezet, waaronder teams die zicht richten op gesprekken met jongeren op straat. De coronabus wordt ingezet om in gesprek te komen, en de teams delen mondkapjes, flyers en posters uit. Ook organiseert de GGD webinars voor bijvoorbeeld buurthuizen en scholen, en zijn er focusgroepen met vertegenwoordigers uit diverse gemeenschappen. Op basis hiervan worden interventies ontwikkeld of al bestaande interventies gericht ingezet.

Openbare orde

Er zullen dit jaar conform de landelijke lijn, in de regio geen traditionele Sinterklaasintochten plaatsvinden. Ook worden bewoners en ondernemers opgeroepen om geen Sinterklaasvieringen in de openbare ruimte te organiseren waar bezoekers op af komen. Verder worden er checklists verspreid, waarin wordt toegelicht hoe het feest corona-proof thuis en op scholen veilig gevierd kan worden. Sinterklaas komt dit jaar op een geheime locatie aan, wat live zal worden uitgezonden.

Het mooie weer heeft in het weekend van 7 en 8 november geleid tot drukte in parken, winkelstraten en markten, waaronder de Noordermarkt. De aankomende weken en in de decembermaand worden diverse beheersmaatregelen ingezet om op markten en in winkelstraten de drukte te beperken en te reguleren. De handhavende partijen staan paraat om illegale huisfeesten in stad en regio te beëindigen.

Er is tot en met 11 november in de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland door gemeentelijk toezicht en handhaving vanwege overtreding van de noodverordening 2.922 keer gewaarschuwd, en er zijn 869 boetes uitgeschreven. De politie heeft in de regio vanwege overtreding van de noodverordening 2.410 keer gewaarschuwd en 1.355 boetes uitgeschreven. Wat opvalt is dat het aantal boetes en waarschuwingen in zowel oktober en november fors hoger zijn dan in de maanden juni t/m september. Er zijn alleen al in de afgelopen week (sinds 5 november) 331 waarschuwingen en 113 boetes bijgekomen.

Naast toezicht in de openbare ruimte wordt er ook toezicht gehouden op ondernemingen. Zo nodig wordt er gewaarschuwd, beboet of wordt een zaak gesloten. In de afgelopen week zijn zeven horecazaken wegens overtreding van de noodverordening direct voor twee weken gesloten. Tevens kregen een sportschool en een winkel bestuursdwang aangezegd en zullen zij bij een volgende overtreding voor twee weken worden gesloten.

Tot slot

Met ingang van 1 december 2020 is de Tijdelijke Wet Maatregelen COVID-19 van kracht. Deze wet heeft gevolgen voor de organisatie van de aanpak van de pandemie. Zo wijzigt een deel van de bevoegdheden van de voorzitter en krijgen de burgemeesters meer bevoegdheden. Dit heeft ook consequenties voor de rol van de gemeenteraden. In mijn volgende brief (eind november) zal ik u hier verder over informeren.

Het aantal coronabesmettingen in onze regio is nog steeds te hoog, en datzelfde geldt voor de druk op de ziekenhuizen, maar er is reden voor optimisme. Er is een duidelijke dalende lijn ingezet. Het is nu zaak om die lijn door te zetten, zodat we deze tweede besmettingsgolf snel achter ons kunnen laten. We hebben dat nog steeds vooral in eigen hand. Door de afstands- en hygiënevoorschriften goed te blijven naleven, door thuis te werken en door het aantal sociale contacten tot een minimum te beperken, dringen we het virus steeds verder terug. Als we nog even volhouden, krijgen we binnenkort weer een belangrijk deel van onze vrijheid en mogelijkheden terug. Daar doen we het voor.

Met vriendelijke groet,

Namens de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland

Femke Halsema
Voorzitter